

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Barbora Javorská**

Téma a rozsah práce:

Náhrada škody v medzinárodnej investičnej arbitráži a budúcnosť nemajetkovej újmy

Damages in International Investment Arbitration and the future of moral damages

(114 578 znakov včetně mezer)

Datum odevzdání práce: březen 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Náhrada škody v mezinárodní investiční arbitráži se zaměřením na náhradu nemateriální újmy je nadmíru zajímavé a aktuální téma. Znalost dané problematiky pak rozhodně přesahuje oblast mezinárodní investiční arbitráže a aktuální je jak v mezinárodních, tak ve vnitrostátních sporech. Určení výše náhrady škody obecně nebývá v mezinárodních smlouvách příliš přehledně zakotveno, je-li v nich nějaké vodítko, podle kterého je možno náhradu škody vypočítat zakotveno vůbec. Samotná náhrada škody za nemateriální újmu v nich absentuje téměř zcela. Vývoj a formulace základních pravidel tak v dané oblasti zůstává, do značné míry, v rukách rozhodovací praxe. Téma je pochopitelně i součástí odborných diskusí na akademické úrovni. Předkladatelka práce si předsevzala zmapovat základní standardy a metody určování náhrady škody obecně a poté se zaměřila na náhradu škody za nemajetkovou újmu. Přestože je přístup zatím spíše odmítaným konceptem, lze se v rozhodovací tribunálů praxi některých setkat i s opačným přístupem. Tím spíše je potřebné danou oblast zmapovat, analyzovat poměrně roztráštěnou judikaturu, stejně jako definovat některé základní pojmy, zejména samotný pojem nemajetková újma. Právě těmito otázkami se předkladatelka práce ve své práci zabývala. Zvolené téma je rozhodně aktuální a perspektivní.

2. Struktura a obsah práce

Svému výzkumnému záměru podřídila autorka výběr primárních a sekundárních pramenů a přizpůsobila mu ji strukturu práce. Práce je přehledně a logicky rozdělena do jednotlivých částí, úvod a závěr a osm částí, z nichž části 1- 4 lze považovat za úvodní a definiční – mezinárodní investiční arbitráž (1.), Náhrada škody v mezinárodní investiční arbitráži (2.), kompenzace v mezinárodní investiční arbitráži (3.) a hodnota investice (4.), části 5 – 8 pak tvoří jádro práce a zabývají se jednotlivými aspekty náhrady škody detailněji – Metody hodnocení náhrady škody (5.), zásady snížení náhrady škody (6.), datem rozhodným pro vznik škody a určení výše náhrady (7.) a v poslední nejobsáhlejší meritorní části pak náhradou škody za nemateriální újmu (8.). Práce je zakončena přehlednou syntézou analyzované materie.

Ke zpracování práce byla využita zejména metoda analýzy, metoda deskripce, komparace a rovněž i syntézy. Při zpracování této práce byly použity relevantní primární a sekundární zdroje, zejména relevantní knižní a časopisecké publikace, soudní rozhodnutí či rozhodčí

nálezy. Seznam použitých pramenů je uveden na konci diplomové práce a sám o sobě je důkazem o tom, že se předkladatelka práce pečlivě seznámila se všemi relevantními aspekty zpracovávaného tématu. Poněkud nepřehledně a čtenářsky nepohodlně však působí zvolený způsob citace.

3. Náročnost tématu

Zpracování práce vyžadovalo analýzu stávající právní úpravy a stávající praxe. Jak je uvedeno výše, metodologicky se jedná o práci deskriptivně analytickou s prvky komparace. Při psaní autorka využívá primární i sekundární prameny, v obou případech pracuje převážně s cizojazyčnými zdroji. Důležitou roli při zpracování práce hrály elektronické databáze. Téma práce je možno považovat za náročné a tomu odpovídá i zpracování předkládané práce. Traktovanou materii se diplomantce podařilo důkladně analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech. Autorka práce se zaměřila jak na popis stávající podoby mezinárodněprávní úpravy traktovaného problému, tak na analýzu řady relevantních případů. Prokazuje tak nadstandardní přehled o aktuálním mezinárodněprávní úpravě otázek spojených s efektivní kontrolou nadnárodních společností.

4. Hodnocení práce

Předložená práce je systematicky členěna, autorka se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na výborné úrovni, která nejen, že zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací, ale výrazně je překračuje. Při zpracování vycházela diplomantka z relevantních primárních a sekundárních zdrojů, které řádně cituje. Práci lze považovat za nadstandardně zpracovanou (formální úroveň, práce s prameny atd.).

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V souvislosti s případem CME resp. *Lauder v. Česká republika* zmiňuje autorka otázku dvojí náhrady škody, vzhledem k tomu, že se v obou případech jednalo o skutkově totožnou otázku, stejné porušení. V případě CME se však investor, jemuž byla přiznána náhrada škody na mezinárodní úrovni, domáhal ještě náhrady škody na vnitrostátní úrovni a zažaloval o náhradu držitele televize NOVA, skupinu PPF u mezinárodní obchodní arbitráže. Příklad byl nakonec narovnan dohoda, důvodem, pro který se držitel televize NOVA rozhodl zaplatit „výpalné“, mohl spočívat zejména v obavě, že by při déle se táhnoucím sporu mohl propást možnost svou účast v televizi výhodně prodat třetím zájemcům. Rád bych se proto zeptal, jaké principy obecně brání v možnosti uplatnit škodu na více úrovních (mezinárodní vnitrostátní), eventuálně, měl by hostitelský stát, který vyplatil investorovi náhradu škody v investiční arbitráži nárok na to, aby mu investor vyplatil/vrátil částku, kterou získal od nového vlastníka původní investice, tj. částku, o níž se škoda přiznaná investičním tribunálem zmenšila?

6. Doporučení

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím velmi kladně, doporučuji ji k ústní obhajobě.

Vladimír Balaš

V Praze dne 2. dubna 2021